

P.Z. br. 155

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/54

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 1. srpnja 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/54*65-21-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 1. srpnja 2021. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Josipa Aladrovića i državnog tajnika Dragana Jelića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/48
URBROJ: 50301-05/16-21-3

Zagreb, 1. srpnja 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Josipa Aladrovića i državnog tajnika Dragana Jelića.

 3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM
OSIGURANJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u vezi s člankom 57. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Sukladno članku 99. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, br. 157/13., 33/15., 120/16., 18/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18., 115/18. i 102/19.; u daljnjem tekstu: ZOMO), korisnicima mirovine koji se zaposle ili počnu obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na osiguranje, obustavlja se isplata mirovine. Iznimno, sukladno stavku 3. istoga članka ZOMO-a od navedenog općeg pravila izuzeti su, između ostalih: korisnici starosne mirovine i starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika ako nastave raditi uz izmijenjen ugovor radu ili se zaposle do polovice punog radnog vremena, korisnici invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, odnosno profesionalne nesposobnosti za rad neovisno o radnom vremenu te korisnici prijevremene starosne mirovine koji se zaposle do polovice punog radnog vremena.

Korisnicima mirovine u razdobljima u kojima su zaposleni, odnosno u kojima obavljaju djelatnost temeljem koje postoji obveza osiguranja ne pripada pravo na isplatu najniže mirovine. U razdobljima zaposlenja, odnosno obavljanja djelatnosti temeljem koje postoji obveza osiguranja, korisnici mirovine koji mogu raditi uz istovremenu isplatu mirovine, osim mirovine ostvaruju i drugi prihod kojim se osigurava odgovarajuća razina primanja te im se u tom slučaju isplaćuje mirovina određena na temelju navršenog mirovinskog staža i ostvarenih plaća.

Budući da je mirovinskom reformom iz 2018., odnosno Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 115/18.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. proširen krug umirovljenika koji mogu raditi uz istovremenu isplatu mirovine, broj umirovljenika koji rade se od početka provedbe reforme više nego utrostručio. Naime, prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, na dan 19. lipnja 2021. bilo je ukupno 17.690 korisnika mirovine koji rade i primaju mirovinu.

Iako su rezultati mjere proširenja kruga umirovljenika koji mogu raditi uz istovremenu isplatu mirovine razvidni, imajući u vidu potrebu za što većim uključivanjem umirovljenika u svijet rada, Vlada Republike Hrvatske je u Programu 2020. – 2024. utvrdila nastavak mirovinske reforme, između ostalog, uz dodatno proširenje kruga korisnika mirovine koji mogu raditi i poticanje duljeg ostanka u svijetu rada i nakon 65. godine života, kako bi se svima onima koji žele raditi, to i omogućilo.

Naime, u nepovoljnim demografskim uvjetima, suočeni sa starenjem stanovništva i povećanjem životne dobi vrlo je važno kroz zakonodavni okvir omogućiti sve veću

uključenost osoba starije životne dobi, pa tako i umirovljenika, na tržište rada. Time se umirovljenicima omogućuje ostvarivanje dodatnog prihoda, a ujedno se osigurava dodatna radna snaga i prijenos stečenih znanja na mlađe radnike. Također, zapošljavanje u starijoj dobi doprinosi smanjenju siromaštva i povećanju njihove socijalne uključenosti.

Također, treba istaknuti da je prosječan broj korisnika obiteljske mirovine u svibnju 2021. iznosio 215.977, s prosječnim iznosom neto mirovine od 2.096,74 kuna, što je manje od prosječnog iznosa mirovine u Republici Hrvatskoj. Osim toga, u većini slučajeva korisnici obiteljske mirovine su udovice, odnosno udovci, starije osobe, koji istu koriste nakon smrti bračnog/izvanbračnog druga, a u više od 27 % slučajeva preživjeli bračni/izvanbračni drug potencijalno je izložen riziku od siromaštva.

Stoga se ovim Prijedlogom zakona predlaže dodatno proširenje kruga umirovljenika koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena i primati puni iznos mirovine i na korisnike obiteljske mirovine. Također, propisuje se da korisnicima obiteljske mirovine u razdobljima zaposlenja ne pripada pravo na najnižu mirovinu.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona omogućit će se korisnicima obiteljske mirovine rad do polovice punog radnog vremena, bez da im se obustavi isplata mirovine te će im se na taj način omogućiti da u slučaju značajnog gubitka prihoda kućanstva nakon smrti hranitelja obitelji uz mirovinu osiguraju dodatni financijski prihod u starosti radi poboljšanja svoje socijalne sigurnosti i smanjenja rizika siromaštva, čime će se također postići njihova veća socijalna uključenost u zajednicu i osigurati dodatna radna snaga na tržištu rada.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Potrebna sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcijama za 2022. i 2023. godinu. Dodatnim proširenjem kruga umirovljenika koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena i primati puni iznos mirovine i na korisnike obiteljske mirovine povećat će se rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske na Aktivnosti A688048 - Mirovine na temelju osiguranja - obiteljske mirovine u procijenjenom iznosu od 1.470.000 kuna u 2021., 46.200.000 kuna u 2022. i 68.880.000 kuna u 2023.

Također, povećat će se prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje s obzirom da će dio postojećih korisnika obiteljskih mirovina iskoristiti mogućnost rada i primanja mirovine i to u procijenjenom iznosu od 2.860.000 kuna u 2021., 33.600.000 kuna u 2022. i 43.460.000 kuna u 2023..

Procijenjeno je da bi ukupan broj korisnika obiteljske mirovine koji bi radio do polovice radnog vremena bio oko 1.100 osoba u 2021., 3.200 osoba u 2022. te oko 4.100 osoba u 2023.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), radi osobito

opravdanih razloga, odnosno posebnih okolnosti radi smanjenja rizika siromaštva i povećanja socijalne uključenosti korisnika obiteljske mirovine. Također je potrebno osigurati dodatnu radnu snagu na tržištu rada koje je pogođeno krizom uslijed epidemije bolesti COVID-19.

S obzirom da se Zakonom u pravni sustav uvodi nova mogućnost korištenja mirovine uz rad korisnicima obiteljske mirovine, potrebno je žurno donijeti Zakon i time osigurati sve prethodne pretpostavke za njegovu pravodobnu primjenu. Naime, provedbeno tijelo, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje mora osigurati tehničke preduvjete za uspostavu novog poslovnog procesa, odnosno uspostaviti nova programska i organizacijska rješenja. Stoga se u cilju osiguranja pravodobne implementacije predlaže donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, br. 157/13., 33/15., 120/16., 18/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18., 115/18. i 102/19.), u članku 87. stavcima 2. i 3. broj: „9.“ zamjenjuje se brojem: „13.“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Mirovinski faktor za obiteljsku mirovinu koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena određuje se sukladno stavku 1. točki 13., odnosno stavcima 2. i 3. ovoga članka.“.

Članak 2.

U članku 90. stavku 7. iza riječi: „osiguranika“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „obiteljske mirovine“.

Članak 3.

Članak 99. mijenja se i glasi:

„(1) Korisniku mirovine koji se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na osiguranje isplata mirovine se obustavlja.

(2) Korisniku mirovine koji se zaposli u međunarodnoj organizaciji sa sjedištem u državi u kojoj se primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili u instituciji Europske unije na koju se primjenjuje Zakon o prijenosu mirovinskih prava („Narodne novine“, broj 117/17.), odnosno zastupniku u Europskom parlamentu za razdoblje trajanja mandata u smislu članka 93.a. ovoga Zakona obustavlja se isplata mirovine.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, mirovina se ne obustavlja:

1. korisniku starosne mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu prema člancima 33. i 180. ovoga Zakona i nastavi raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
2. korisniku starosne mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu prema člancima 33. i 180. ovoga Zakona i korisniku starosne mirovine koji je tu mirovinu ostvario do stupanja na snagu ovoga Zakona koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
3. korisniku mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema članku 35. ovoga Zakona i nastavio raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
4. korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
5. korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, ostvarene do stupanja na snagu ovoga Zakona
6. korisniku invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene prema ovome Zakonu

7. korisniku koji obavlja sezonske poslove u poljoprivredi prema propisima o poticanju zapošljavanja i drugim propisima kojima je ovo pitanje uređeno na drugačiji način, odnosno izričito propisano da se ne obustavlja isplata mirovine
8. korisniku koji ostvaruje drugi dohodak, odnosno obavlja drugu djelatnost (članak 17. ovoga Zakona)
9. korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
10. korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposli s punim radnim vremenom
11. korisniku prijevremene starosne mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
12. korisniku obiteljske mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena.

(4) Korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne ili opće nesposobnosti za rad prema posebnom propisu kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koji prema tom propisu za vrijeme obavljanja dužnosti upravitelja zadruge nije obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje, ne obustavlja se isplata mirovine niti se po toj osnovi ponovno određuje kada poslove upravitelja zadruge obavlja bez plaće i naknade.

(5) Korisniku invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno zbog potpunog gubitka radne sposobnosti kojemu je ta mirovina prevedena u starosnu mirovinu prema članku 58. stavku 1. i članku 175. stavcima 7. i 8. ovoga Zakona, ako se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na osiguranje obustavlja se isplata mirovine.“.

Članak 4.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. rujna 2021.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim se člankom određuje mirovinski faktor za korisnike obiteljske starosne mirovine za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena. Mirovinski faktor određuje se sukladno stavku 1. točki 13. i stavcima 2. i 3. ZOMO-a, koji propisuju određivanje mirovinskog faktora u slučaju kada obiteljsku mirovinu koristi jedan, dva, tri, četiri ili više članova obitelji pa će se sukladno tome odrediti i mirovinski faktor za vrijeme zaposlenja korisnika obiteljske mirovine.

Dodatno se u stavku 2. i 3. ispravlja omaškom propisano pogrešno pozivanje na točku 9. prilikom prethodne izmjene ZOMO-a, umjesto pravilno točku 13.

Uz članak 2.

Ovom dopunom članka regulira se pravo na najnižu mirovinu korisnicima obiteljske mirovine u slučaju zaposlenja te se propisuje da im u tom slučaju ne pripada pravo na najnižu mirovinu.

Uz članak 3.

Ovim se člankom mijenja članak 99. ZOMO-a na način da se u stavak 3. dodaje točka 12., kojom se proširuje krug osiguranika koji mogu raditi uz isplatu mirovine, na način da se korisnicima obiteljske mirovine, koje u najvećoj mjeri čine udovice/udovci, omogući rad do polovice punog radnog vremena bez obustave isplate mirovine. Time se omogućuje poboljšanje materijalnog položaja navedenih umirovljenika čija je prosječna mirovina manja od iznosa prosječne mirovine u Republici Hrvatskoj, a ujedno omogućuje osiguravanje deficitarne iskusne radne snage u pojedinim djelatnostima.

Izmjenom članka 99. dodatno je izvršen ispravak pogrešne numeracije zadnja dva stavka unutar članka, što je omaškom propušteno urediti u prethodnoj izmjeni ZOMO-a.

Uz članak 4.

Odredbom se propisuje naknadna procjena učinka propisa. Svrha naknadne procjene učinaka propisa je analizirati postignute rezultate primjene zakona i izravne učinke nastalih primjenom zakona. Kroz naknadnu procjenu analiziraju se postignuti rezultati primjene zakona, obuhvaćaju se informacije što se postiglo primjenom zakona te koji su utvrđeni izravni učinci primjene zakona tako da se iskaže izravna posljedica primjene normi u praksi. S obzirom da se Zakonom u pravni sustav uvodi nova mogućnost korištenja mirovine uz rad te je potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu, predviđena je naknadna procjena učinaka propisa. Također, očekuju se socijalni učinci na korisnike obiteljske mirovine koji će raditi do polovice radnog vremena, što je još jedan razlog koji upućuje na potrebu naknadne procjene.

Uz članak 5.

Ovom odredbom propisuje se objava Zakona u Narodnim novinama i stupanje na snagu 1. rujna 2021. Naime, provedbeno tijelo, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje mora pravovremeno osigurati tehničke preduvjete za uspostavu novog poslovnog procesa te uspostaviti nova složena programska i organizacijska rješenja.

**ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 87.

(1) Mirovinski faktor iznosi za:

1. starosnu mirovinu 1,0
2. starosnu mirovinu koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena 1,0
3. starosnu mirovinu stečenu prema posebnom propisu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja s punim radnim vremenom 0,5
4. starosnu mirovinu stečenu prema posebnom propisu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja tih osoba do polovice punog radnog vremena 1,0
5. starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena 1,0
6. prijevremenu starosnu mirovinu 1,0
7. prijevremenu starosnu mirovinu koja se isplaćuje za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena 1,0
8. privremenu invalidsku mirovinu koja se isplaćuje za vrijeme nezaposlenosti 0,8
9. invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti 1,0
10. invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti koja se isplaćuje za vrijeme nezaposlenosti 0,8
11. invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti, ako je uzrok bolest ili ozljeda izvan rada 0,5
12. invalidsku mirovinu ostvarenu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti uzrokovane ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti 0,6667
13. obiteljsku mirovinu u slučaju ako mirovina pripada samo udovici, odnosno udovcu i djeci osiguranika, ili samo roditeljima, ili braći, sestrama i drugoj djeci bez roditelja uzetoj na uzdržavanje, i to ako mirovinu koristi:
 - jedan član obitelji 0,7
 - dva člana obitelji 0,8
 - tri člana obitelji 0,9
 - četiri i više članova obitelji 1,0

(2) Ako pravo na obiteljsku mirovinu ima udovica, odnosno udovac, djeca i roditelji osiguranika, mirovinski se faktor određuje tako da se udovici, odnosno udovcu i djeci odredi prema stavku 1. točki 9. ovoga članka, a roditeljima ostatak do 1,0. Ako bi udovici, odnosno udovcu i djeci s obzirom na njihov broj mirovinski faktor iznosio 1,0, mirovinski faktor za udovicu, odnosno udovca i djecu iznosi 0,9, a za roditelje 0,1.

(3) Ako pravo na obiteljsku mirovinu ima udovica, odnosno udovac, djeca ili roditelji i drugi članovi obitelji (brat, sestra i drugo dijete bez roditelja uzeto na uzdržavanje), mirovinski se

faktor određuje tako da se udovici, odnosno udovcu, djeci ili roditeljima odredi prema stavku 1. točki 9. ovoga članka, a drugim članovima obitelji – ostatak do 1,0.

(4) Ako pravo na obiteljsku mirovinu ima udovica, odnosno udovac i bivši bračni drug osiguranika, odnosno korisnika mirovine, oboje se, radi određivanja obiteljske mirovine prema ovome Zakonu, smatraju jednim članom obitelji pa im se mirovinski faktor određuje za jednog člana obitelji.

Članak 90.

(1) Osiguraniku koji ostvaruje mirovinu samo prema odredbama ovoga Zakona, a kojem je mirovina određena prema članku 79. stavcima 1. i 2. i člancima 81. do 88. ovoga Zakona manja od najniže mirovine, odredit će se najniža mirovina.

(2) Najniža mirovina određuje se za svaku godinu mirovinskog staža u visini 100% aktualne vrijednosti mirovine na dan određivanja mirovine.

(3) Najniža mirovina korisnika invalidske mirovine, čiji je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, određuje se prema stavku 2. ovoga članka, za 40 godina mirovinskog staža.

(4) Najniža mirovina korisnika invalidske mirovine, čiji je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti djelomično posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, a djelomično posljedica bolesti ili ozljede izvan rada, određuje se od zbroja najnižih mirovina obračunatih u razmjernom dijelu za slučaj djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, prema stavku 3. ovoga članka, i razmjernom dijelu za slučaj bolesti ili ozljede izvan rada, prema stavku 2. ovoga članka.

(5) Najniža mirovina korisnika obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika, čija je smrt posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, određuje se, prema stavku 2. ovoga članka, za 40 godina mirovinskog staža.

(6) Najniža mirovina određuje se uz primjenu polaznog faktora i mirovinskog faktora prema ovome Zakonu.

(7) Korisniku starosne, prijevremene starosne, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i invalidske mirovine ostvarene zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti iz članka 56. ovoga Zakona, kao i korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad ostvarene do stupanja na snagu ovoga Zakona, najniža mirovina ne pripada za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti.

(8) Korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad iz stavka 7. ovoga članka nakon prestanka zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti, najniža mirovina određuje se odgovarajućom primjenom stavaka 2., 3., 4. i 6. ovoga članka.

Članak 99.

(1) Korisniku mirovine koji se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na osiguranje isplata mirovine se obustavlja.

(2) Korisniku mirovine koji se zaposli u međunarodnoj organizaciji sa sjedištem u državi u kojoj se primjenjuju uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili u instituciji Europske unije na koju se primjenjuje Zakon o prijenosu mirovinskih prava (»Narodne novine«, br. 117/17.), odnosno zastupniku u Europskom parlamentu za razdoblje trajanja mandata u smislu članka 93.a. ovoga Zakona obustavlja se isplata mirovine.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, mirovina se ne obustavlja:

1. korisniku starosne mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu prema člancima 33. i 180. ovoga Zakona i nastavi raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
2. korisniku starosne mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu prema člancima 33. i 180. ovoga Zakona i korisniku starosne mirovine koji je tu mirovinu ostvario do stupanja na snagu ovoga Zakona koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
3. korisniku mirovine koji je ostvario starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema članku 35. ovoga Zakona i nastavio raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
4. korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
5. korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, ostvarene do stupanja na snagu ovoga Zakona
6. korisniku invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene prema ovome Zakonu
7. korisniku koji obavlja sezonske poslove u poljoprivredi prema propisima o poticanju zapošljavanja i drugim propisima kojima je ovo pitanje uređeno na drugačiji način, odnosno izričito propisano da se ne obustavlja isplata mirovine
8. korisniku koji ostvaruje drugi dohodak, odnosno obavlja drugu djelatnost (članak 17. ovoga Zakona)
9. korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena
10. korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposli s punim radnim vremenom
11. korisniku prijevremene starosne mirovine koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena.

(3) Korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne ili opće nesposobnosti za rad prema posebnom propisu kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koji prema tom propisu za vrijeme obavljanja dužnosti upravitelja zadruge nije obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje, ne obustavlja se isplata mirovine niti se po toj osnovi ponovno određuje kada poslove upravitelja zadruge obavlja bez plaće i naknade.

(4) Korisniku invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno zbog potpunog gubitka radne sposobnosti kojemu je ta mirovina prevedena u starosnu mirovinu prema članku 58. stavku 1. i članku 175. stavcima 7. i 8. ovoga Zakona, ako se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na osiguranje obustavlja se isplata mirovine.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAJNTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Izvešće o savjetovanju o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
Svrha dokumenta	Svrha zakonskog prijedloga je proširenje kruga osiguranika – osoba s invaliditetom koje će moći ostvariti prava iz Zakona, odnosno kojima će se staž osiguranja računati s povećanim trajanjem i snižavati dobna granica za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu, bez obzira na osnovu obveznog mirovinskog osiguranja.
Datum dokumenta	1. srpnja 2021.
Verzija dokumenta	Elektronička verzija
Vrsta dokumenta	Nacrt prijedloga zakona
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Nije u Planu normativnih aktivnosti za 2021. godinu.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	U postupku izrade odnosno u radu stručne radne skupine za izradu nacrt nisu sudjelovali predstavnici zainteresirane javnosti.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Da.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju bio je objavljen na internetskim stranicama portala e-savjetovanje u razdoblju od 28. lipnja 2021. do 1. srpnja 2021. Savjetovanje je skraćeno zbog nužne intervencije osiguranja veće socijalne zaštite posebno osjetljive kategorije korisnika obiteljske mirovine koje su potencijalno izložene riziku od siromaštva.
Ako nije, zašto?	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Zainteresirani pojedinci
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Analiza dostavljenih primjedbi i prijedloga nalazi se u prilogu ovog Obrasca
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Nije bilo troškova.

Izješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Palamida	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona	Osobama koje žele raditi i nakon 65. godine života treba to omogućiti samo ako na tom radnom mjestu nema novozaposlenih, a poslodavac je raspisao bar dva natječaja prije, te dok se novozaposlena osoba ne osposobi za rad. Osobama koji rade u smjenama, primjerice ljudi koji rade u procesnoj industriji, rad ne bi trebao biti produžen nakon 65. godine života.	Primljeno na znanje	Nije predmet izmjena ovoga Zakona
2	Zoran Vukasović	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona	<p>Bravo "stručnjaci". Nitko ne smije biti protiv mogućnosti da umirovljenici rade.</p> <p>Ali ne na način da to vodi ukidanju radnih mjesta, onih istih od čijih se doprinosa i poreza isplaćuju mirovine.</p> <p>Zašto se i dalje omogućava umirovljenicima da rade u obrtničkim uslužnim djelatnostima?</p> <p>Kako da obrtnici budu cijenom konkurentni ako njihove poslove smiju obavljati umirovljenici, za istu cijenu, a bez plaćanja doprinosa?</p> <p>Da li netko tamo to shvaća? Izgleda da ne.</p> <p>Ako umirovljenik radi na kasi u Konzumu 4 sata dnevno, niti jedno radno mjesto nije ugroženo niti će biti ukinuto, a kruh neće pojeftiniti niti za 1 lipu zbog takvog rada. Ali kada umirovljenik radi posao obrtnika, prijavljen na pola radnog vremena da bi i dalje primao mirovinu, a radi puno radno vrijeme, onda takav umirovljenik ugrožava obrtnika i njegov opstanak na tržištu, svojim radom uništava slobodno tržište. Jednostavno jer može raditi jeftinije, jer mu država isplaćuje mirovinu, ne plaća doprinose, a obrtnik sve to mora zaraditi. I još da bude konkurentan cijenom? Kako?</p> <p>Niti jedan umirovljenik neće</p>	Ne prihvaća se	Sve kategorije samostalnih obveznika uplate doprinosa, kojima su obuhvaćeni i obrtnici, nemaju mogućnosti rada do polovice punog radnog vremena. Samostalni obveznici doprinosa obavljaju djelatnosti sukladno posebnim propisima, obrtnici prema Zakonu o obrtu, stoga je za omogućavanje rada kategorijama samostalnih obveznika uplate doprinosa uz istovremenu isplatu mirovine potrebno prethodno izmijeniti posebne propise kojima je regulirano obavljanje djelatnosti, a važeća regulativa za navedene kategorije pretpostavlja rada u punom radnom vremenu i nemogućnost ostvarivanja mirovine bez prestanka obavljanja djelatnosti na temelju koje postoji obveza osiguranja.

			<p>otvoriti automehaničarsku radionu sa radnim vremenom od 4 sata dnevno. Ni pekaru, ni frizerski salon. Vrlo mali broj umirovljenika i sada radi u firmama gdje se radno vrijeme bilježi i isplaćuje po zakonu. Ali zato su svi umirovljenici završili u prijevozu, što Ministarstva rada i prometa ne mogu ni ne želi kontrolirati jer i dalje negiraju postojanje tog problema.</p> <p>Pa su sad autobusi puni vozača umirovljenika, isto kao i povremeni prijevoz, taksi prijevoz i svi drugi oblici prijevoza.</p> <p>Svi rade puno radno vrijeme a svi prijavljeni na nepuno radno vrijeme da im poslodavci ne bi morali plaćati doprinose.</p> <p>Pravi vozači su zaposleni samo u velikim prijevozničkim firmama koje moraju imati vozača na raspolaganju da bi ispunili zadatke svoga posla, a to je omogućavanje javnog prijevoza, teretnog ili putničkog. Sva druga radna mjesta vozača su direktno ugrožena ovim zakonom i sad će postati još ugroženija jer Ministarstva rada i prometa ne kontroliraju radno vrijeme, ne mogu ga kontrolirati i ne žele ga kontrolirati.</p> <p>I baš zbog toga preko 5 000 umirovljenika svaki dan rade kao vozači, do sada je zbog takvog rada već ukinuto tisuće radnih mjesta a sad će ih biti još.</p> <p>Još jednom, bravo "stručnjaci". Tisućama umirovljenika ste omogućili da rade za džeparac na način da ste uništili radna mjesta onih ljudi koji su taj posao radili da bi sebi zaradili plaću.</p>		
3	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s konačnim prijedlogom zakona	<p>Poštovani/e,</p> <p>Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova podržava predložene zakonske izmjene prema kojima će se dodatno proširiti krug umirovljenika koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena i primati puni iznos mirovine i na korisnike obiteljske mirovine.</p>	Primljeno na znanje	

			<p>Naime, Pravobraniteljica smatra da navedeno treba prvenstveno sagledati iz perspektive osnovne svrhe mirovinskog sustava i obiteljskih mirovina koja se ogleda u ostvarivanju socijalne sigurnosti i uklanjanju socijalnih rizika za osobe starije životne dobi te članove obitelji preminulih korisnika mirovine. Prosječna mirovina u Republici Hrvatskoj iznosi 2.724,78 kn, dok opća stopa rizika od siromaštva, prema podacima Državnog zavoda za statistiku za 2019. godinu iznosi 18,3%. Prag rizika od siromaštva za jednočlano kućanstvo iznosi 32.520 kn na godišnjoj razini, što upućuje na zaključak da se svaka osoba koja živi sama, a prima prosječni mjesečni prihod manji od 2.710,00 kn, nalazi u riziku od siromaštva.</p> <p>Uvođenje predloženih zakonskih izmjena ima svoje opravdanje u poboljšanju socijalne sigurnosti članova obitelji preminulog korisnika, koji vrlo često od tog trenutka postaju jedini članovi kućanstva i dospijevaju u situaciju povećanog rizika od siromaštva. Navedeno se posebno odnosi na žene koje čine jednočlano kućanstvo, s obzirom da stopa rizika od siromaštva za tu ranjivu skupinu iznosi čak 33,6%. Prema Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje podacima iz travnja 2021., žene čine udio od 93% korisnica obiteljskih mirovina.</p> <p>Prag rizika od siromaštva Pravobraniteljica utvrđuje isključivo na temelju dostupnih podataka i procjena Državnog zavoda za statistiku i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te se istima koristi u svrhu istraživanja položaja žena i muškaraca s obzirom na njihova primanja, te se već niz godina pokazuje da su žene koje čine tzv. jednočlano kućanstvo, promatrajući društvo u cijelosti, u najvećem riziku od siromaštva, a postoje jasne indicije da taj rizik raste s povećanjem njihove životne dobi.</p>		
--	--	--	---	--	--

4	Zoran Anušić	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, s Konačnim prijedlogom zakona	U obrazloženju se kaže da je "nužna hitna intervencija u cilju omogućavanja dodatnog prihoda i smanjenju rizika siromaštva" za korisnike obiteljskih mirovina i da se treba "osigurati dodatna radna snaga na tržištu rada uslijed pandemije". Mogućnost zapošljavanja korisnika obiteljskih mirovina trenutno ne postoji zato jer društveni dogovor podrazumijeva solidarnost prema korisnicima obiteljske koji ne rade ili ne mogu raditi. Do sada se smatralo da se udovcu ili udovici koji/a se zaposli, a to može biti već s 50 godina života, društvo ne treba nastaviti plaćati obiteljsku mirovinu, jer se za sebe može pobrinuti sam/a. Ovaj prijedlog donosi fundamentalnu promjenu tog društvenog stava s nizom socijalnih, radnopravnih i financijskih implikacija. Mislim da to traži širu javnu raspravu, a ne donošenje po hitnom postupku. Također, s obzirom da se radi o fundamentalnoj promjeni društvenog ugovora, mislim da je potrebno sve učinke sagledati iz dugoročne perspektive, ocijeniti utjecaj na strukturne elemente mirovinskog sustava (prvi i drugi stup), razmotriti alternativne politike unaprijed, a ne uvesti fundamentalnu promjenu bez potpune slike učinaka pa je za dvije godine evaluirati.	Ne prihvaća se	Važno je istaknuti kako se osiguranicima i članovima njihovih obitelji u obveznom mirovinskom osiguranju obvezno osiguravaju prava na temelju nastupa osiguranih rizika (starost, invalidnost i smrt). Način i uvjeti za ostvarivanje prava na temelju osiguranih rizika propisuje Zakon o mirovinskom osiguranju, a opseg prava u najvećoj mjeri, a sukladno načelu uzajamnosti, vezan je uz prethodnu uplatu doprinosa za mirovinsko osiguranje. S obzirom na dugogodišnji trend smanjenja udjela obiteljski mirovina u ukupnoj strukturi korisnika mirovine, iz provedenih analiza nedvojbeno proizlazi kako su negativni učinci, koji se reflektiraju kroz povećani broja korisnika neznatni u donosu na znatan socijalni učinak u smanjuju rizika od siromaštva u samačkim kućanstvima. Također, negativni demografski trendovi zahtijevaju kontinuirano praćenje i prilagođavanje mirovinskog sustava za osiguranje pretpostavka za njegovu dugoročnu održivost.
5.	Zoran Anušić	Nacrt Članak 3.	Korisnik obiteljske mirovine može postati udovac/udovica počevši od 50 godine života, u nekim slučajevima i ranije, a mogu biti i djeca do studentske dobi. Svima njima ovaj zakon omogućava rad do polovice radnog vremena bez obustave obiteljske mirovine. S druge strane, ako se udovac/udovica želi zaposliti na puno radno vrijeme ili otvoriti obrt ili drugi vlastiti posao, obiteljska mirovina će joj/mu se obustaviti. Što se s ovim prijedlogom želi postići? Zapošljavanje korisnika obiteljske mirovine na pola radnog vremena umjesto na puno radno vrijeme? Uz	Ne prihvaća se	Propisivanjem starosne dobi za omogućavanje rada korisnicima obiteljske mirovine dovelo bi do nejednakopravnog položaja unutar iste kategorije korisnika mirovine. Pri tome svakako treba istaknuti da države članice EU nemaju jedinstveni pristup u reguliranju problematike isplate mirovine u razdobljima zaposlenja, a s obzirom na važeći pravni okvir za omogućavanje rada korisnika starosne, prijevremene starosne i starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, predloženo je istovjetno

		<p>državnu stimulaciju za takav izbor? Kakav će biti učinak na cijenu rada i neke segmente tržišta rada ako zaposlenik/ca uz naknadu prima i obiteljsku mirovinu? Ova su pitanja fundamentalna za sustav socijalne sigurnosti i pravednosti i na njih bi trebalo dati odgovor prije intervencije. Ako se već razmišlja o socijalnim aspektima potaknutima Covid-19 krizom, možda je trebalo razmisliti i o tome da se mogućnost rada obiteljskih bez obustave omogući u određenim slučajevima, u kasnijoj životnoj dobi (58+ u Sloveniji) ili uz dohodovni /imovinski cenzus.</p>	<p>reguliranje rada korisnika obiteljske mirovine.</p>
--	--	---	--